

SOSYAL BİLGİLER-6

I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI

SORU 1

Muslera ile ilgili verilen parçayı okuyarak “D” ve “Y” bölümlerini uygun şekilde yapınız. (15 P)

Merhaba, benim adım Muslera. Galatasaray futbol takımının kalecisiyim. Takımımın gol yememesi için üzerime düşen görevi en iyi şekilde yerine getirmeye çalışıyorum. İstanbul dışındaki maçlara genelde uçakla gidiyoruz. Evliyim ve 2 çocuğum var. Antrenmanlardan ve maçlardan kalan zamanlarda ailemle vakit geçirmeyi ve eşime mutfakta yardımcı olmayı seviyorum. Türkiye’de mutluyum çünkü Türk insanı sıcakkanlı ve hangi milletten olursanız olun ayırım yapmıyor.

AÇIKLAMALAR	😊	☹️
✓ Muslera; takımında sporcu, evinde eş ve baba, uçakta ise yolcu rolündedir.		
✓ Muslera’nın içinde bulunduğu gruplar değişse de rollerinde değişiklik olmamıştır.		
✓ Muslera Türk milletinin ırkçılık yapmadığını vurgulamıştır.		
✓ Muslera için kalecilik, doğuştan kazanılan rollere örnek gösterilebilir.		
✓ Muslera’nın takım içindeki rolünden beklenti; gol yememektir.		

SORU 2

Aşağıda verilen görselleri inceleyerek verilen yorumları “D” ve “Y” olarak değerlendiriniz. (10 P)

1

DİLİNİ
KORUYAN
ÜLKESİNİ
KORUR

2

TÜRKÇESİ
VARKEN
NEDEN
“START”
VERİYORSUNUZ?

HEMEN BUGÜN
TÜRKÇE KONUŞMAYA
BAŞLAYIN!

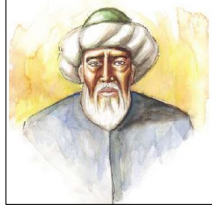
YORUMLAR	😊	☹️
✓ 2 numaralı görselde; Türk diline girmiş olan yabancı kelimelere değinilmiştir.		
✓ 1 numaralı görselde; ülkeyi korumanın yolunun dili korumaktan geçtiği vurgulanmıştır.		
✓ 2 numaralı görselde; Türkiye’de yabancı dil öğretimine karşı çıkılmıştır.		
✓ Bir milletin dili bozulursa kültürü de zarar görür.		
✓ Kültürün yeni nesillere aktarılması konuşulan dilden bağımsızdır.		

SORU 3

Aşağıda görselleri ve açıklamaları verilen Türk şahsiyetlerinin adlarını yazınız. (12 Puan)

İlk Türkçe sözlük
"Divan-ı Lügati't"
Türk adlı eserin
sahibiyim.

Mutluluk veren
bilgi anlamındaki
"Kutadgu Bilig"
benim eserimdir.

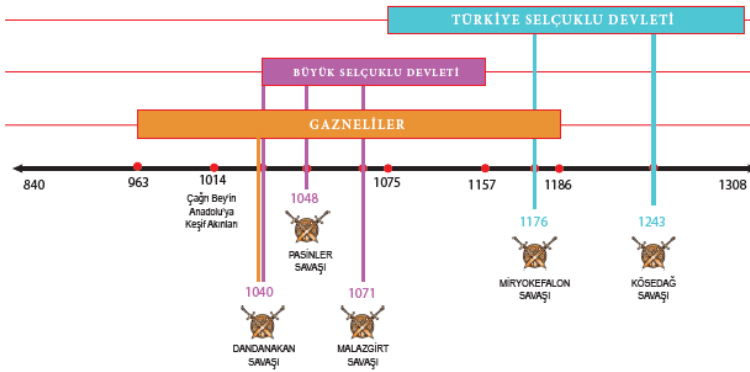
1071 Malazgirt
Zaferi ile
Anadolu'nun
kapılarını açtım.

"Siyasetname" adlı
eseri yazdım.
Dönemimde birçok
medrese açtım.

SORU 4

Aşağıda kronolojik olarak verilen savaşları uygun boşluklara yazınız. (8 Puan)

Anadolu'nun kapıları açıldı.

Büyük Selçuklu Devleti kuruldu.

Bizans'la yapılan ilk savaştır.

Anadolu'nun Türk yurdu
olduğu kesinleşti.

SORU 5

Verilen boşluklara uygun kelimeleri yazınız. (10)

KÖKTÜRK	KUT İNANCI	DAYANIŞMA	ÖN YARGI
UYGUR	İPEK YOLU	BAHARAT YOLU	

- 1) ..... farklılıklara saygının önündeki en büyük engeldir.
- 2) "Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz." atasözü, Türk milletinin ..... özelliğini anlatır.
- 3) Ergenekon ve Bozkurt destanları ..... Devleti'ne aittir.
- 4) Çin'den başlayıp Anadolu'dan Avrupa'ya kadar uzanan önemli ticaret yoluna ..... denir.
- 5) Eski Türklerde hükümdarı yönetme yetkisinin Göktenrı tarafından verildiğine inanılmasına ..... denir.

SORU 6

Kavramları dönemlerine göre gruplandırınız. (5)

KAVRAMLAR	İSLAMİYET ÖNCESİ	İSLAMİYET DÖNEMİ
A) TÖRE		
B) KÜLLİYE		
C) KURULTAY		
D) CAMİİ		
E) BALBAL		

SORU 7**Çoktan seçmeli soruları cevaplayınız. (5 x 8 = 40)**

Hüseyin Bey, yeni aldığı bulaşık makinesinin bir süre sonra içinde koku yaptığını fark eder. Hüseyin Bey, bulaşık makinesini aldığı beyaz eşya mağazasına sorunu bildirmesine rağmen mağaza yetkilileri, Hüseyin Bey'in şikayetini dikkate almayarak bu durumun normal olduğunu yapılacak bir şey olmadığını söyler. Bunun üzerine Hüseyin Bey, hakkını aramak için yaşadığı ilçedeki Tüketici Hakem Heyetine başvuruda bulunur. Tüketici Hakem Heyeti bilirkişi raporuna göre Hüseyin Bey'i haklı görüp bulaşık makinesine ödediği ücretin mağaza tarafından kendisine iade edilmesine karar vermiştir.

1) Verilen metne göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Soruna getirilen çözümlerin hak ve sorumluluk temelinde olması gerekir.
- B) Bireylerin hak ve özgürlükleri, sorumluluklarından daha önemlidir.
- C) Yaşanılan sorunları bireyler kendine özgü yöntemlerle çözmelidir.
- D) Sorunlarımızı her zaman kendimiz çözmeliyiz.

Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerine ait;

- Tokat Niksar'da Anadolu'daki ilk medreselerden biri olan Yağıbasan Medresesi
- Erzincan Tercan'da içerisinde kervansaray, hamam, mescit ve türbe olan Mama Hatun Külliyesi
- Sivas'ta taş işlemleri ile ünlü Divriği Ulu Camii
- Diyarbakır'da dünyanın en büyük taş kemerine sahip olan Malabadi Köprüsü yapılmıştır.

2) Buna göre Anadolu'da kurulan İlk Türk beylikleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Askerî yapıların inşa edilmesine önem vermişlerdir.
- B) Ticaretin gelişmesine yönelik yapılar inşa etmişlerdir.
- C) Mimari alandaki çalışmalarla Anadolu'yu bayındır hâle getirmişlerdir.
- D) Anadolu'da bilim ve eğitim hayatının gelişmesine yönelik faaliyetlerde bulunmuşlardır.

İpek Yolu, Çin'den başlayıp Orta Asya ve Anadolu üzerinden geçerek Avrupa'ya kadar uzanan tarihin en önemli yollarından biri olmuştur. Yüzyıllar boyunca İpek Yolu üzerinde tüccarlar büyük kervanlar ile ticaret yapmış, yolculukları sırasında uğradıkları ülkelerin, şehirlerin ve köylerin yemeklerini, sanatlarını, kıyafetlerini öğrenmişlerdir. Bunun yanında İpek Yolu birçok devlete cazip gelmiş ve savaşların çıkmasına sebep olmuştur.

3) Parçada İpek Yolunun hangi alandaki etkilerine değinilmemiştir?

- A) Dini
- B) Ekonomik
- C) Siyasi
- D) Kültürel

Kurtuluş Savaşı yıllarında ordumuzun birçok alanda eksikliği bulunuyordu. Bu eksik ve ihtiyaçları tamamlamak için halkın yardımı gerekiyordu. Bunun üzerine Türk halkı her evden bir takım çamaşır, bir çift çorap, bir çift çarık verdi. Fakat ordunun bunlardan daha fazlasına ihtiyacı vardı. Millet el ele vererek gereken bütün desteği sağlamaya devam etti. Halk genç yaşlı, çoluk çocuk demeden cepheye cepheye ve yiyecek taşıdı. Anadolu'yu işgalden kurtarmak için tüm varlığını ortaya koydu.

4) Buna göre Türk milletinin Kurtuluş Savaşı'nda sergilemiş olduğu davranış;

- I. Milli birlik ve beraberlik
II. Kişisel çıkar düşünme
III. Toplumsal yardımlaşma ve dayanışma
- gibi kavramlardan hangileri ile ilişkilendirilebilir?**

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

Cahiliye Dönemi'nde Arap Yarımadası'nın kültürel, hukuki ve sosyal durumu şöyleydi:

- ☒ Can ve mal güvenliği yoktu.
☒ Okuma yazma çok yaygın değildi.
☒ Bir kişinin işlediği suçtan dolayı tüm soyu sorumlu tutulurdu.
☒ Araplar arasında kız çocuklarını diri diri toprağa gömenler olurdu.

5) Buna göre Cahiliye Dönemi toplumsal hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Eğitimli insan sayısı oldukça düşüktür.
B) Toplumda temel insani haklar ihlal edilmiştir.
C) İşlenen suçlarda suçun şahsiliği ilkesi geçerlidir.
D) Kız çocuklarına değer verilmemektedir.

Anadolu'daki otorite boşluğundan faydalanan Türkler kısa sürede Anadolu'ya hâkim oldular. Malazgirt zaferinden sonra Anadolu'ya gönderilen komutanlar fethettikleri yerlere beraberinde getirdikleri Türkmenlerin yerleştirdiler ve beylikler kurdular. Böylece Anadolu'da ilk Türk beylikleri dönemi başlamış oldu.

6) Aşağıdakilerden hangisi yukarıda bahsedilen dönemde kurulan beylikler arasında yer almaz?

- A) Danişmentliler
B) Artuklular
C) Karahanlılar
D) Saltuklular

İlk Türk devletlerinde devlet işleri "Kurultay" adı verilen mecliste görüşülürdü. Mecliste son söz hükümdara aittir.

7) Buna göre Kurultay'ın özelliği hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Danışma Meclisi özelliği göstermektedir.
B) Demokratik bir meclis özelliği göstermektedir.
C) Hükümdara devleti yönetme yetkisi halk tarafından verilmiştir.
D) Teokratik (Dini) meclis özelliği göstermektedir.

Toplumumuz farklı inanç, gelenek- görenek, farklı sosyo-ekonomik durum, farklı görüş ve düşünceye sahip insanlardan oluşmaktadır.

8) Bu farklılıklara rağmen insanlarımızda birliktelik duygusunu sağlamlaştırmak için;

- I. Farklılıkları zenginliğimiz olarak kabul etmeliyiz.
II. Farklılıklara saygı ve hoşgörü ile yaklaşmalıyız.
III. Farklılıkları ortadan kaldırıp tek tip insan tipi yetiştirmeliyiz.

gibi öncüllerden hangisi ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
B) I ve II
C) I ve III
D) Yalnız II